

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана
Огієнка Факультет української філології та журналістики
Кафедра журналістики

**Силабус
навчальної дисципліни
«Вступ до спеціальності»**

1. Загальна інформація про курс

Назва курсу, мова викладання	Вступ до спеціальності Мова викладання – українська.
Викладач	Волковинський Олександр Сергійович, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри журналістики.
Профайл викладача	https://journkaf.kpnu.edu.ua/pro-kafedru/volkovynskij-oleksandr-serhijovych/
E-mail	volkovynskiy.oleksandr@kpnu.edu.ua
Консультації	вівторок 14.00–15.00 Місце проведення консультацій – 412 аудиторія (центральний корпус), платформа MOODLE.

2. Анотація до курсу

У процесі засвоєння дисципліни "Вступ до спеціальності" відбувається первісне ознайомлення студентів-першокурсників з провідними видами засобів масової комунікації. Зокрема – телебачення, радіо, газетно-журнальна періодика, інтернет-журналістика. Лекційне ознайомлення з медіа-світом, рекламою та PR здійснюватиметься в трьох площинах: функціональній, стилістично-жанровій, організаційній. Функціональна площина передбачає виклад основних напрямків творчої діяльності того чи того виду ЗМК. Особливий акцент буде зроблено на інформаційній функції — наймасовішій і доступній для першокурсників. У межах стилістично-жанрової площини висвітлюватиметься методика роботи журналіста кожного виду ЗМК. Організаційна площина охоплює цілий ряд менеджерських і маркетингових аспектів діяльності ЗМК: врахування інтересів аудиторії, система рейтингового вимірювання якості інформаційного продукту, особливості інформаційного виробництва і внутрішньоредакційних комунікацій.

Дисципліна "Вступ до спеціальності" належить до обов'язкових компонентів. "Вступ до спеціальності" в освітній програмі "Журналістика" знаходиться серед нормативних навчальних дисциплін у циклі "Освітні компоненти професійної підготовки".

3. Мета і завдання курсу

Мета вивчення навчальної дисципліни "Вступ до спеціальності" полягає у тому, щоб забезпечити первісне ознайомлення студентів-першокурсників з провідними видами засобів масової комунікації, створити цілісне розуміння теоретичних засад, сутності і особливостей журналістики. Курс має за мету сформуванню уявлення стосовно журналістики правової соціальної держави фундаментальні основи діяльності ЗМІ на демократичних і гуманістичних принципах. Дисципліна уводить у систему понять загальних закономірностей журналістики, а також містить методичні характеристики діяльності студентів при входженні у сферу сучасного журналізму.

Серед цілей вивчення навчальної дисципліни: формування уявлень про специфіку професії журналіста; показати її специфіку серед інших професій; дати уявлення про завдання,

види і характер діяльності, парадокси і складності професії, умови роботи журналістів; дати уявлення про структуру творчої особистості, моделі журналіста у сукупності професійно-творчих і соціально-психологічних якостей; познайомити з історією і системою журналістської освіти, з формами навчальної діяльності і правилами раціональної організації розумової діяльності в сфері журналістики.

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати комплексні проблеми професійного та/або дослідницького характеру у галузі журналістики і дотичних до неї міждисциплінарних напрямках.

Загальні компетентності:

ЗК 04	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
-------	--

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК 08	Здатність аналізувати тенденції сучасного медіаринку для запровадження діяльності в медіагалузі.
-------	--

4. Формат курсу

Стандартний курс (очний). Можливе застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання Moodle та застосунків для проведення відеоконференцій.

5. Результати навчання

ПРН 04	Виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел.
ПРН 07	Координувати виконання особистого завдання із завданням колег, піклуватися про власне здоров'я, провадити здоровий спосіб життя.

6. Обсяг і ознаки курсу

Найменування показників	Характеристика навчального курсу
	денна форма навчання
Освітньо-професійна програма	061 Журналістика
Рік навчання/ рік викладання	перший
Семестр вивчення	перший
Кількість кредитів ЄКТС	3 кредити ЄКТС
Загальний обсяг годин	90 год.
Кількість годин навчальних занять	36 год.
Лекційні заняття	16 год.
Практичні заняття	20 год.
Самостійна та індивідуальна робота	54 год.
Форма підсумкового контролю	екзамен

7. Пререквізити курсу

Дисципліни-пререквізити: "Теорія твору і тексту", "Медіабезпека", " Інформаційні технології в медіагалузі" та ін.

8. Технічне й програмне забезпечення, обладнання

Вивчення курсу не потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, однак можливе використання проектора й ноутбука / персонального комп'ютера

для створення презентацій у форматі MS Power Point або інших. Передбачається застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання MOODLE.

9. Політика курсу

Відвідування занять. Очікується, що здобувачі вищої освіти відвідуватимуть лекційні та практичні заняття. Під час відвідування всіх видів занять і консультацій очікується дотримання правил внутрішнього розпорядку Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (<http://kpnu.edu.ua/pravyla-vnutrishnoho-rozporядku/>) та етичних норм поведінки.

Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових і творчих завдань задля отримання уявлень про специфіку роботи журналіста. Передбачається, що здобувачі вищої освіти дотримуватимуться термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.

Якщо здобувач не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, виконав завдання модульної контрольної роботи (МКР) або самостійної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Пропущені заняття здобувач має відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Очікується, що здобувачі поступово відпрацьовуватимуть пропущені заняття й завершать цей процес вчасно (до останнього практичного заняття з дисципліни). Відпрацювання лекційного заняття передбачає знання здобувачем питань плану. Відпрацювання пропущеного практичного заняття передбачає опанування теоретичних питань плану заняття й виконання запланованих завдань.

Очікується, що здобувачі не будуть запізнюватися на заняття, а мобільні телефони під час занять використовуватимуть лише з освітньою метою.

Уся література, яку студенти не можуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Академічна доброчесність. Дотримання академічної доброчесності регулюється Кодексом академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (<https://drive.google.com/file/d/1UXqhkTdz-TJoPFKFueSsc5v25FlqVAIW/view>) та Положенням про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (https://drive.google.com/file/d/1Wi2EaD27TABQU_0BgslxnZWQK77HEWkh/view).

Очікується, що роботи здобувачів вищої освіти будуть їхніми оригінальними міркуваннями. Відсутність покликань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Списування під час контрольних робіт та екзамену заборонені (зокрема, з використанням мобільних пристроїв). Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача та фактів списування є підставою для її незарахування викладачем (незалежно від масштабів плагіату чи обману).

Література. Для пошуку рекомендованої літератури здобувачі можуть послуговуватися бібліотекою університету, кафедри журналістики та інтернетними ресурсами. Здобувачі заохочуються до використання літератури, якої немає з-поміж рекомендованої.

Комунікування з викладачем. Спілкування з викладачами здійснюється під час лекційних і практичних занять (участь у бесідах, дискусіях, відповіді на питання тощо). Очікується, що здобувачі будуть задавати викладачам запитання, цікавитися додатковими відомостями й сучасними науковими знаннями з курсу.

Викладачі щотижня проводять консультації.

10. Схема курсу

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	разом	у тому числі				
		лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота
Змістовий модуль 1. Журналістика як система засобів масової інформації						
Тема 1. Предмет, завдання курсу. Загальні уявлення про журналістику	3	2			1	
Тема 2. Іманентні та каузальні чинники вибору професії журналіста	4		2		2	
Тема 3. Із історії зародження і розвитку журналістики	3	2			1	
Тема 4. Проблеми підбору кадрів для ЗМІ	4		2		2	
Тема 5. Принципи журналістської діяльності.	4	2			2	
Тема 6. Особливості журналістського твору в залежності від його обсягу	4		2		2	
Тема 7. Функції журналістики	4	2			2	
Тема 8. Планування інформаційного наповнення і макетування газети	4		2		2	
Тема 9. Дієвість і ефективність журналістської діяльності.	4	2			2	
Тема 10. Програмування радіомовлення	4		2		2	
Тема 11. Типологічні концепції інформації в журналістиці	4	2			2	
Тема 12. Формування сітки телемовлення	2				2	
Тема 13. Права і обов'язки журналістів	2				2	
Тема 14. Специфіка масово-інформаційної діяльності	2				2	
Тема 15. Морально-правові засади діяльності журналіста	2				2	
Тема 16. Суспільно-політичні пріоритети місцевих ЗМІ	2				2	
Тема 17. Загальні уявлення про жанри журналістики	4	2			2	
Тема 18. Правила оформлення інформаційного запиту.	2				2	
Тема 19. Різні види ЗМІ й функції журналістики	2				2	
Тема 20. Загальні особливості виготовлення журналістського продукту.	2				2	
Тема 21. Процес продукування масової інформації. Виготовлення журналістського продукту.	4		2		2	
Разом за змістовим модулем 1.	66	14	12		40	
Змістовий модуль 2. Ризик-орієнтований підхід до безпеки життєдіяльності						
Тема 1. Категорійно-понятійний апарат. Менеджмент безпеки життєдіяльності та охорони праці	12	1	4		7	
Тема 2. Природні загрози та характер їхніх проявів і дії на людей. Техногенні небезпеки та їхні наслідки.	12	1	4		7	
Разом за змістовим модулем 2.	10	2	8		14	
Разом годин	90	16	20		54	

11. Система оцінювання та вимоги

Участь у роботі впродовж семестру оцінюється з розрахунку 100 балів. Поточна успішність – 30 балів, модульна контрольна робота – 30, екзамен – 40 балів.

Допуск до екзамену можливий за умови виконання трьох головних вимог: обов'язкова присутність на лекційних заняттях, активність упродовж семестру, відвідування/відпрацювання усіх практичних занять, успішне виконання модульної контрольної роботи. Мінімальний рейтинговий результат роботи на практичних заняттях – 18 балів, мінімально необхідний результат за виконання модульної контрольної роботи – 18 балів, мінімальна екзаменаційна оцінка – 24 бали.

Розподіл балів, що присвоюються здобувачам:

денна форма навчання

Поточний і модульний контроль (100 балів)			екзамен
Поточний контроль	Модульна контрольна робота	Разом	
Змістовний модуль 1.			40 балів
25 балів	25 балів	50 балів	
Змістовний модуль 2.			
10 балів		10 балів	
Разом			
35 балів	25 балів	60 балів	

Поточний контроль (60 балів)

Максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях – 12 (https://drive.google.com/file/d/1aD_jeL-jGRbDWAegkQ58tdMxxbqQKufF/view).

Здобувачу, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчальних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів.

Здобувач, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12-бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов'язану з невідповідністю або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, здобувач повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Модульна контрольна робота (25 балів)

Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі. До її написання допускаються всі здобувачі. Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати. Невиконання МКР оцінюється 0 балів.

Здобувачі, які за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для її виконання або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

МКР 30 балів	«задовільно»	15 – 19
	«добре»	20 – 23
	«відмінно»	24 – 25

Здобувачі, які мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, не допускаються до екзамену. Дозволяється ліквідувати академічну заборгованість після належної підготовки. Ліквідація академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяється до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускається не більше двох разів з навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яка створюється за розпорядженням декана факультету.

Якщо здобувач ліквідує академічну заборгованість на засіданні комісії, яка створюється за розпорядженням декана факультету, його відповідь оцінюється за 100-бальною шкалою без урахування результатів поточної успішності.

Підсумковий рейтинг з кредитного модуля (дисципліни)

Рейтингова оцінка з кредитного модуля	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100 і більше	A (відмінно)	відмінно
82-89	B (дуже добре)	добре
75-81	C (добре)	
67-74	D (задовільно)	задовільно
60-66	E (достатньо)	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	незадовільно
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)	

Перескладання рейтингових оцінок (від 60 і більше балів) з метою їх підвищення дозволяється лише у виняткових випадках за погодженням з деканом факультету та з дозволу ректора університету.

Рейтингова оцінка у балах знань, умінь і навичок здобувача на навчальних заняттях з навчального (змістового) модуля обчислюється після проведення цих занять та ліквідації поточної заборгованості, пов'язаної з пропусками занять, невідповідністю або недостатньою підготовленістю до них.

12. Основна література

1. Закон України «Про інформацію». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2657-129>.
2. Закон України «Про доступ до публічної інформації». URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2939-171/>
3. Вальтер фон Ла Рош. Вступ до практичної журналістики: навчальний посібник / за загал. ред. В. Ф. Іванова та А. Коль. Київ: Академія Української Преси, 2005. 229 с.
4. Владимиров В. М. Вступ до спеціальності “Журналістика”: Навч. посіб. Київ, 2007. 166 с.
5. Карпенко В. О. Журналістика: Вступ до фаху. Київ: Університет «Україна», 2011. 196 с.
6. Михайлин І. Л. Основи журналістики : підручник. 5-те вид., перероб. та доп. Київ : Центр учбової лі-тератури, 2011. 496 с.

Додаткова література

1. Здоровега В. Вступ до журналістики : текст лекцій. Львів, 1998. 86 с.
2. Інтернет-журналістика. Робота журналіста і редактора у нових ЗМІ: пер. з англ. / Ричард Крейг; Пер. Андрій Іщенко. Київ : Києво-Могилянська академія, 2007. 324 с.
3. Правила світу інформації: як українським медіа наблизитися до європейських стандартів : посіб. для журналістів. Київ : Рада Європи, 2019. 107 с.
4. Сучасна українська журналістика: поняттєвий апарат. Київ, 1997. 300 с.
5. Коцан І. Я. Технологія професійної підготовки майбутніх журналістів: монографія / Ігор Коцан, Олександр Панасюк, Андрій Нісімчук ; Ін-т пед. технологій (м. Луцьк). Луцьк : Твердиня, 2013. 381 с.
6. Все про медіа регіонів України. Київ, 2000. 152 с.
7. Здоровега В.Й. Теорія і методика журналістської творчості : підручник. 3-є вид. Львів: ПАІС, 2008. 268 с.
8. Карпенко В. О. Суспільство і засоби масової інформації: проблеми правового регулювання взаємин. Київ: Центр вільної преси, 2001. 24 с.
9. Іванова О., Мойсеєва О., Стеблина Н. Місцева преса: посібник для ЗМІ. Як регіональним журналістам працювати за часів нових медіа та кризи демократії. Київ: ТОВ «Бізнесполіграф», 2019. 232 с.
10. Різун В. В. Загальна характеристика масової інформаційної діяльності. Київ, 2000. 34 с.